

KAMPPAILULAJILIITTOJEN YHTEINEN KURINPITOVALIOKUNTA

AIKIDO – JUDO – KARATE – MIEKKAILU JA VIISOTTELU – NYRKKEILY – TAEKWONDO

Päätös asiassa KKPV_2021-002-M

24.2.2022

Liitto: Suomen Miekkailu- ja 5-otteliitto
Vastaaja: ██████████
Asia: Kurinpitomenettely epäasiallisen käytöksen vuoksi kilpailutapahtumassa

JOHDANTO

Suomen Miekkailu- ja 5-otteliiton (jäljempänä lajiliitto) hallitus on päätöksellään 1.11.2021 siirtänyt miekkailuvalmentajasta tehdyn valituksen kamppailulajiliittojen yhteisen kurinpitovaliokunnan käsiteltäväksi.

Asiassa ruotsalainen miekkailuvalmentaja Calin Harbu on tehnyt valituksen suomalaisen miekkailuvalmentaja ██████████ käytöksestä miekkailun nuorten PM-kisoissa Espoon Otahallissa 24.10.2021.

ASIAN VIREILLETULO

Asia on tullut vireille miekkailun nuorten PM-kisoissa kilpailun tekniseen johtoon kuuluneen Lena Tallroth-Kockin vietyä Calin Harbun tekemän valituksen lajiliiton hallituksen käsiteltäväksi. Lajiliitto on päätöksellään (1.11.2021) siirtänyt asian kurinpitovaliokunnan käsiteltäväksi.

Kamppailulajiliittojen yhteisten kurinpitomääräysten 5.1 §:n mukaan virallisen raportin kilpailu-, harjoitus- tai muusta tapahtumasta kamppailulajiliitolle voi tehdä kilpailun tuomari, tuomaritarkkailija, tuomarivalvoja, tarkkailija, valvoja tai liiton erikseen hyväksymä tai nimeämä henkilö.

Tallroth-Kock on toiminut kilpailutapahtuman teknisen johdon jäsenenä ja tehnyt asiasta raportin lajiliitolle, jonka päätöksellä asia on siirretty kurinpitovaliokunnan käsiteltäväksi. Asia on tullut vireille kurinpitomääräysten 5.1 §:n mukaisesti.

SELVITYS MATERIAALISTA JA TAPAHTUMAINKULKU

Kurinpitomääräysten 6.1 § 1 kohdan mukaan kurinpitovaliokunnan tulee pyytää selvitykset niiltä tahoilta, joilta voidaan katsoa saatavan asian ratkaisemisen kannalta merkityksellistä aineistoa.

Tapahtumainkulusta on saatu kirjallinen selvitys ruotsalaiselta miekkailuvalmentaja Calin Harbulta, suomalaiselta miekkailuvalmentaja ██████████ (Vastaaja), virolaiselta miekkailija ██████████ ja latvialaiselta miekkailija ██████████

Tapahtumainkulut eroavat hieman toisistaan saatujen kirjallisten selvitysten perusteella. Valituksen (Harbu 24.10.2021) perusteella Vastaaja on saapunut harjoittelualueelle miekkailukilpailujen aamuna 24.10.2021 ja heittänyt virolaismiekkailijan kypärän pois harjoitteluun varatulta miekkailualueelta, minkä jälkeen Vastaaja käyttäytyi epäasiallisesti ja aggressiivisesti asiaa selvittäneitä miekkailijoita ja Harbua kohtaan.

███ selvityksen (11.11.2021) perusteella he olivat varanneet ███ kanssa miekkailualueen lämmittelyä varten asettamalla ███ kypärän alueelle vaatteiden vaihdon ajaksi. Vastaaja oli heittänyt ███ kypärän pois miekkailualueelta ja käskenyt asiasta kysynyttä ███ toiselle miekkailualueelle. ███ mukaan vastaaja oli myös näyttänyt keskisormea miekkailijoille tässä yhteydessä. ███ ja ███ menivät tämän jälkeen toiselle vapaalle alueelle.

███ selvityksen (15.11.2021) mukaan he olivat jättäneet ███ kypärän miekkailualueelle varatakseen alueen lämmittelyä varten. ███ ja ███ huomasivat vaatteiden vaihdon aikana, että Vastaaja heitti ███ kypärän pois alueelta, minkä takia ███ ja ███ menivät selvittämään asiaa Vastaajalta. Vastaaja ilmoitti ███ ja ███, että hänen miekkailijansa olivat ottaneet alueen käyttöönsä ja käski kaksikkoo muille alueille. ███ ja ███ olivat vastanneet toteamalla, että vastaajan käytös ei ollut oikein ja että varattua aluetta ei saisi ottaa käyttöön omavaltaisesti. Vastaaja oli vastannut käskemällä miekkailijoita häpymään ja näyttänyt heille keskisormea. ███ ja ███ menivät tämän jälkeen toiselle vapaalle alueelle.

Vastaaja on todennut selvityksessään (28.10.2021), että kansainvälinen käytäntö kilpailussa on, että alueita ei varata ennakoon, vaan se miekkailija ottaa alueen, joka ehtii ensin. Kilpailujen aamuna lämmittelyalueella on ollut useita virolaismiekkailijoiden varaamia käyttämättömiä miekkailualueita. Vastaaja kertoo, että hän on siirtänyt yhdeltä käyttämättömältä ottelualueelta miekkailumaskin pois aloittaakseen lämmittelyn omien miekkailijoidensa kanssa, minkä jälkeen virolaismiekkailija on tullut vaatimaan varaamaansa aluetta takaisin. Tämän jälkeen myös Harbu on osallistunut keskusteluun.

VASTAAJAN VASTINE

Kurinpitomääräysten 6.1 § 2 kohdan mukaan sen jälkeen, kun tapahtuneesta on saatu riittävä selvitys, kurinpitomenettelyn kohteena olevalla taholle on varattava tilaisuus antaa vastineensa asiassa.

Vastaajalle on toimitettu vastauspyyntö 11.1.2022. Vastaaja on toimittanut vastineensa 16.1.2022.

Vastaaja toteaa vastineessaan muun muassa, että miekkailun verryttelyalueita ei ole tapana varata kilpailuissa etukäteen. Kaikki alueet olivat yleisen käytännön mukaan kilpailijoiden käytössä eikä kisajärjestäjä ollut tiedottanut poikkeavista järjestelyistä. Vastaaja katsoo, että miekkailuetikettiin kuuluu, että miekkailupukuihin pukeudutaan ensin ja vasta sen jälkeen mennään sille alueelle, joka on vapaana.

Vastaaja toteaa siirtäneensä tapahtumahetkellä miekkailualueella olleen maskin miekkailualueen keskellä olevan pöydän viereen. Vastaaja kiistää väitteen, jonka mukaan hän olisi heittänyt tai paiskannut maskin. Vastaajan mukaan muut asian asianosaiset ovat olleet tapahtumahetkellä kauempana, eivätkä siten ole nähneet, miten Vastaaja on kohdellut alueella ollutta maskia.

Vastaajan mukaan miekkailualueelle saapuneet miekkailijat käyttäytyivät Vastaajaa kohtaan hyökkäävästi. Vastaaja toteaa kertoneensa miekkailijoille asiallisesti, mutta tiukasti miekkailun

kansainväliset reilun pelin säännöt, joiden mukaan alueita ei varata etukäteen. Miekkailijat olivat asiasta eri mieltä ja alkoivat valittaa asiasta Vastaajalle, minkä jälkeen Vastaaja ohjasi heidät seuraaville alueille. Tässä yhteydessä ruotsalainen valmentaja Harbu puuttui asiaan yllättävästi ja puolusti miekkailijoita aggressiivisesti.

Vastaaja kertoo myös puolustaneensa omien ala-asteikäisten miekkailijoidensa oikeutta lämmitellä alueella.

SÄÄNTÖKOHDAT

Kurinpitomääräysten 2 § 1b kohdan mukaan rangaista voidaan sitä, joka kilpailuissa, siihen liittyvässä harjoitustoiminnassa tai kamppailulajin harjoittelussa, varsinaisen kilpailutapahtuman ulkopuolella tai kilpailusta tehtyjen päätösten johdosta käyttäytyy epäurheilijamaisesti.

JOHTOPÄÄTÖKSET JA NÄYTÖN ARVIOINTI

Asiassa on riidatonta, että Vastaaja saapui miekkailukilpailujen lämmittelyalueelle ja otti omien ala-asteikäisten miekkailijoidensa käyttöön alueen, jolle oli asetettu miekkailumaski varauksen merkiksi.

Vastaaja on katsonut siirtäneensä alueella olleen maskin miekkailualueen keskellä olevan pöydän viereen. Asiassa saatujen muiden selvitysten perusteella Vastaaja heitti maskin pois alueelta. Asiassa ei ole esitetty, että maskia olisi paiskattu tai että se olisi kärsinyt vahinkoa siirrosta.

Riidatonta on, että Vastaaja ja miekkailijat () ja () ovat keskustelleet tiukkasanaisesti alueiden varauskäytännöistä. Riidatonta on, että Vastaaja on ohjannut miekkailijat muille alueille miekkailijoiden protestoinnista huolimatta. () ja () ovat kertoneet Vastaajan näyttäneen heille keskisormea, eikä Vastaaja ole tätä omassa vastineessaan kiistänyt. Kurinpitovaliokunta katsoo, että väitteen paikkansapitävyyttä ei ole tältä osin syytä epäillä. Tämä tukee myös näyttöä siitä, että Vastaajan ja miekkailijoiden välinen keskustelu on ollut latautunutta.

Tapahtumahetkellä käynnissä olleissa miekkailukilpailuissa on ollut osallistujia eri ikäryhmistä. Vastaaja on tiennyt asiaan liittyvien miekkailijoiden olleen tapahtumahetkellä aikuisuuden kynnyksellä olevia nuorukaisia. Vastaaja on myös ilmoittanut miekkailualueella olleiden omien miekkailijoidensa olleen ala-asteikäisiä.

Riidatonta on, että Vastaaja ja Harbu ovat myös keskustelleet asiasta samassa yhteydessä. Harbun selvityksen mukaan Vastaaja on käyttäytynyt miekkailijoita ja häntä kohtaan aggressiivisesti sekä käskenyt Harbua poistumaan paikalta.

KURINPITOSEURAAMUKSEN MÄÄRÄÄMINEN

Urheilun kurinpidossa on vakiintuneesti edellytetty, että se menettely, josta kurinpitoseuraamus voidaan määrätä, tulee kuvata riittävän täsmällisesti säännöissä tai muissa määräyksissä (ks. esimerkiksi UOL 13/2008, UOL 23/2011, UOL 8/2014, UOL 10/2016 ja UOL 11/2018). Urheilun oikeusturvalautakunta on ratkaisussaan UOL 23/2011 katsonut, että kurinpitoseuraamukseen johtanutta käyttäytymistä ei ollut määritetty riittävän täsmällisesti tilanteessa, jossa lajiliiton toimintasäännöissä oli määritetty hallituksen voivan päättää jäsenyhdistyksen jäsenen kohdistuvasta liiton alaista kilpailutoimintaa koskevasta kilpailukiellosta ja varoituksesta sen mukaan kuin tarkemmin

määrätään liittokokouksen vahvistamissa kurinpitomääräyksissä, jos jäsenyhdistyksen jäsen on urheilun piirissä menetellyt liikunnan eettisten arvojen tai urheilun reilun pelin periaatteiden vastaisesti.

Kurinpitovaliokunta toteaa, että tässä asiassa sovellettavaksi tulevissa kurinpitomääräyksissä ei sinänsä ole kielletty eikä määrätty rangaistavaksi aggressiivista käytöstä tai keskisormen näyttämistä. Sen sijaan kiellettyä ja rangaistavaa on epäurheilijamainen käyttäytyminen muun muassa kilpailujen yhteydessä harjoitustoiminnassa (kurinpitomääräykset 2 § 1b kohta). Kurinpitomääräyksissä ei myöskään ole yksilöity täsmällisesti niitä tekoja, joiden voidaan katsoa olevan epäurheilijamaisia ja joiden perusteella voidaan siten määrätä kurinpitoseuraamus. Selvää kuitenkin on, että sitä, mikä kysymyksessä olevan lajin erityispiirteet huomioon ottaen kulloinkin on epäurheilijamaista, ei ole mahdollista määritellä säännöissä tarkasti ja tyhjentävästi (ks. UOL 3/2018).

Urheilu oikeudessa on vakiintuneesti katsottu, että epäurheilijamaisuudella ja sopimattomalla käyttäytymisellä on tietty ydinalueensa, johon kuuluvan käyttäytymissäännön rikkominen mahdollistaa kurinpitoseuraamuksen määräämisen. Urheilukilpailuihin saattaa toisinaan liittyä normaalia karkeampaa kielenkäyttöä sekä sopivuudeltaan kyseenalaisia sanavalintoja (KKO 2005:137). Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että hyväksyttävän kielenkäytön rajat poikkeavat jossain määrin myös sen mukaan, onko kyse kielenkäytöstä kilpailutapahtuman aikana vai sen jälkeen (Heikki Halila – Olli Norros, Urheilu oikeus 2017, s. 308).

Keskisormen näyttäminen kilpailutapahtuman aikana on tekona tyypillisesti epäurheilijamainen ja sopimaton (UOL 3/2018). Kysymys on epäurheilijamaisuuden ydinalueelle kuuluvasta menettelystä, jonka moitittavuutta korostaa käsillä olevassa tapauksessa se, että tapahtumapaikalla on ollut nuoria urheilijoita ja jopa lapsia. Urheilu oikeudellisessa kirjallisuudessa on katsottu, että lasten ja nuorten urheilutoiminnassa korostuvat lasten kasvatustyö ja esimerkin avulla opettaminen. Toiminnassa mukana olevilta voidaan tällöin edellyttää kielenkäytön osalta esimerkillistä käyttäytymistä (Olli Rauste, Lasten ja nuorten urheilun oikeussäännöt 2017, s. 266).

Kurinpitovaliokunta toteaa, että miekkailu pohjautuu lajina perinteisesti kohteliaaseen käytökseen ja vastustajan kunnioittamiseen, minkä takia keskisormen näyttämistä miekkailutapahtumassa voidaan pitää epäurheilijamaisena tekona. Vastaajan on edellä kuvatulla tavalla katsottu näyttäneen keskisormeaan alaikäisille miekkailijoille sekä käyttäytyneen aggressiivisesti miekkailijoita ja toista miekkailuvalmentajaa kohtaan kilpailujen harjoitusalueella. Toiminnan moitittavuutta korostaa se, että tapahtumaa on ollut seuraamassa ala-asteikäisiä lapsia. Menettelyä ei voi myöskään perustella esimerkiksi kilpailutapahtumaan liittyvänä tunnekuohuna.

Näillä perusteilla kurinpitovaliokunta katsoo, että vastaaja on käyttäytynyt miekkailukilpailussa 24.10.2021 häntä sitovissa säännöissä kielletyllä tavalla epäurheilijamaisesti ja että hänelle voidaan siten sääntöjen perusteella määrätä tästä menettelystä kurinpitoseuraamus.

PÄÄTÖSLAUSELMA

Kurinpitovaliokunta päättää antaa [REDACTED] kamppailulajiliittojen yhteisten kurinpitomääräysten 3 §:n 1a. kohdan mukaisen varoituksen.

Päätös on yksimielinen. Asian esitteli kamppailulajiliittojen kurinpitovaliokunnan esittelijä Samuli Bryggare. Päätöksen tekemiseen osallistuivat Kari-Matti Lehti (pj., taekwondo), Peter Sandell (judo), Michael Saarikoski (aikido), Risto Väntar (karate), Jaana Pihkala (SM5L) ja Harri Appelroth (nyrkkeily).

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta urheilun oikeusturvalautakunnalta sen sääntöjen mukaisesti. Valitusosoitus asiakirjan liitteenä.

Helsinki, 24.2.2022

Kari-Matti Lehti

Puheenjohtaja, kamppailulajiliittojen kurinpitovaliokunnan jaosto II